

Nr 16.

Av herr **Borg**, om sänkning av räntan för egnahemslån.

Räntan å lån ur statens egnahemslånefond sattes ursprungligen till tre och sex tiondels procent. Denna räntesats bibehölls i 15 år.

Vid 1919 års riksdag vidtogs en del ändringar i villkoren för erhållande av egnahemslån.

Bland dessa var ock den, att räntan höjdes till fyra och tre fjärdedels procent.

§ 11 i kungl. kungörelsen angående allmänna villkor och bestämmelser för statens egnahemslånerörelse erhöll då följande lydelse:

»Statslån, som av Kungl. Maj:t anvisats till beredande av egnahemslån, förräntas efter fyra och tre fjärdedels procent om året.»

Riksgäldskontoret föreslog en höjning till fem och en halv procent. I proposition till riksdagen föreslog Kungl. Maj:t jämnt fem procent. Jordbruksutskottet stannade vid att föreslå fyra och en halv procent. Första kammaren beslöt i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag, varemot andra följde jordbruksutskottet.

Vid sammanjämkning mellan kamrarnas olika beslut blev resultatet fyra och tre fjärdedels procent, som sålunda blev lagfäst och trädde i kraft den 1 januari 1920.

I motion nr 151 i andra kammaren vid fjolårets riksdag av herr Jansson i Kungsör hemställdes, det riksdagen behagade besluta, att i paragraf 11 i lagen om egnahemslånerörelse den 9 augusti 1919 räntesatsen från år 1923 må ändras från fyra och tre fjärdedels procent till fyra procent.

Jordbruksutskottet, som hade att behandla denna motion, ansåg att vissa skäl kunna anföras för sänkning av nu gällande ränta men uttalade, att en ändring i detta avseende bör föregås av en av Kungl. Maj:t verkställd utredning av frågan, och kunde för den skull ej biträda motionen. Utskottet hemställde, att motionen icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda, vilket också blev riksdagens beslut.

Det fanns ju motivering för att räntan höjdes år 1920, då den allmänna räntan var exceptionellt hög. Men att fortsätta med denna höga ränta å egnahemslånen torde icke vara rättvist och klokt, i all synnerhet som räntan å täckdiknings- och nyodlingslånen utgår med fyra procent samt även rederilånen.

Vidare är att märka, att de svårigheter i ekonomiskt avseende, som dessa egnahemsbyggare ha att kämpa emot, äro så stora, att de stå villrådiga om, huruvida de kunna våga sig på att bygga egnahem och behålla dessa med så höga räntesatser.

Ett led i arbetet att skapa egen torva och eget hem är således att sänka räntan, som trycker alltför tungt på alla dessa, som önska sig ett eget hem.

Om vi sedan se på den stora arbetslöshet, som ännu är rådande här i landet, och på de arbetslösa, som måste på något sätt placeras på annat håll än i fabrikena, så är det tydligt att här måste vidtagas alla upp-tänkliga åtgärder för att få arbete och bröd åt alla dessa arbetslösa. Det är alldeles givet, att om vi få större fart på egnahemsverksamheten, så kommer det att åtgå dels produkter och dels arbetskraft för att uppbygga dessa nya egnahem och således även möjlighet till arbete för många, som nu gå arbetslösa.

Det offer staten bringar egnahemslånerörelsen genom att sänka räntan är värt att givas, ty det kommer tillbaka på andra vägar.

På grund av vad jag sålunda anfört, anhåller jag,

det riksdagen behagade besluta, att i § 11 i lagen om egnahemslånerörelse av den 9 augusti 1919 räntesatsen från år 1924 må ändras från fyra och tre fjärdedels procent till tre och sex tiondels procent.

Stockholm den 15 januari 1923.

K. A. Borg.

I motionens syfte instämma:

F. O. Ericson.

Oscar E. Sjölander.

Allan Andersson.

Adolf Janson.